

Schadeverzekering in België zit diep in het rood

(tijd) - Uit elke 1.000 fr. ontvangen premie hebben de Belgische schadeverzekeraars in het boekjaar 1992 maar een nettowinst van 3 fr. gepuurd en dan nog enkel na verrekening van de financiële opbrengsten. Dat resultaat is al een stuk beter dan in 1990 en 1991 toen verzekeraars voor elke 1.000 fr. ontvangen premie respectievelijk 22 en 15 fr. verlies moesten bijpassen maar het technisch resultaat blijft diep in het rood. Gelukkig leverden levensverzekeringen wel een redelijke winst op.

Dit scherpe en kritische beeld van de Belgische verzekeringssector is te lezen in de jongste 'Ratioscopie' van de Belgische verzekeringssector van de hand van professor Christian Jaumain van de katholieke universiteit van Louvain-La-Neuve (UCL). Voor het eerst analyseerde hij de ratio's van het schadeverzekeringsbedrijf en het levensverzekeringsbedrijf afzonderlijk. 'Het rendement van de sector levensverzekeringen kan een niet al te veeleisende ondernemer nog tevreden stellen, merkt prof. Jaumain op, maar het resultaat van het schadeverzekeringsbedrijf is deficiënt of nauwelijks positief. Veel verzekeringspecialisten vinden dat de levensverzekeringen de schadeverzekeringen subsidiëren. 'Als dat het geval zou zijn', stelt prof. Jaumain, 'dan zou dat betekenen dat de spaarders die beleggen in een levensverzekering een deel van de opbrengst van hun spaargeld ontnemen zien om het tekort in de andere sector te dekken'. Er wordt weliswaar naast de geaarborgde opbrengst van 4,75% ook nog een winstdeelneming of bonus toegekend uit de totale opbrengst van de trouwde spaargelden maar tijdens de periode 1990-1992 bleven die winstdeelnemingen onder de 2% zodat de opbrengst voor de spaarder-verzekerde ge-

middeld slechts 7% bedroeg. Het rendement van de beleggers in levensverzekeringen lag daarentegen rond 9% en dat is toch een zeer duidelijk verschil. Het feit dat de opbrengst voor de spaarder-verzekerde dank zij de fiscale voordelen nog iets hoger uitvalt, mag geen rechtvaardiging zijn voor een te lage winstdeelneming, meent Jaumain. 'De voorwaarden om van de levensverzekering naar het Franse spaarvorm in België te maken, zijn nog helemaal niet vervuld'.

Herschikking

Het onderzoek van prof. Jaumain heeft betrekking op het boekjaar 1992 maar blijkt ook terug naar de hele periode 1981-1992. De cijfers komen uit de officiële verslagen van de Kontrolendienst voor de verzekeringen (CDV). Het laatste jaarrapport van de CDV dateert van het boekjaar 1992 zodat dit ook de recentste cijfers zijn waarvan prof. Jaumain kon gebruik maken. Hij onderzocht achtereenvolgens de globale balans en resultatenrekening van de sector, niet zonder eerst de belangrijkste posten te hebben herschikt. 'Die herschikking is nodig', beklemtoont Jaumain, 'omdat jaarrekeningen zoveel informatie bevatten en het beter is om die in-

Resultatenrekening

EVOLUTIE VAN DE TAK NIET-LEVEN											
	Niet-levensverzekering						Levensverzekering				
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1986	1987	1988	1989	1990
OPBRENGSTEN											
PREMIËS	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Opbrengst	-	-	-	23,0	31,1	23,7	-	-	-	7,8	6,0
Fin. opbrengsten	-	-	-	19,5	17,2	17,0	-	-	-	71,9	69,3
Meerwaarden	-	-	-	7,7	2,0	2,8	-	-	-	18,6	10,9
KOSTEN											
Schadelasten (!)	69,7	70,7	74,6	77,5	87,9	80,9	106,8	107,2	114,0	113,6	114,0
Kommissies	17,0	16,9	16,4	16,5	16,4	16,3	8,7	10,2	7,6	7,2	6,9
Herverzekeringskosten	-	-	-	22,2	22,9	23,5	-	-	-	8,9	7,2
Algemene kosten	24,1	24,2	24,0	24,8	24,0	23,6	24,3	22,5	21,4	21,6	21,8
Afschrijvingen	-	-	-	1,6	1,3	0,7	-	-	-	5,4	6,8
Winstdeelneming	-	-	-	-	-	-	21,4	18,5	15,6	13,2	13,9
WINST (!)	-	-	-	7,6	-2,2	-1,5	-	-	-	28,3	15,7
PREMIËS (mrd)	195	207	220	228	252	275	68	81	89	101	106
Jaarlijkse groei (%)	-	6,2	6,5	3,5	10,6	9,1	-	19,1	9,9	12,6	5,7

Bron: C. Jaumain

formatie te groeperen in enkele grotere gehelen die een efficiëntere interpretatie mogelijk maken'. Bepaalde rubrieken beantwoorden bovendien eerder aan juridische dan aan economische en financiële criteria.

Zowel voor de balans als de resultatenrekening onderzocht prof. Jaumain de belangrijkste ratio's en hij analyseerde ook de winst. Die winstanalyse vormt ook het centrale punt in de analyse van de afdelingen niet-levensverzekeringen en levensverzekeringen. Deze deelanalyses, die dit jaar voor het eerst werden gemaakt, zijn bijzonder relevant. De schamele winst van 0,3% van de premieomzet in 1992 was uiteindelijk te danken aan het financieel resultaat dat 6,1% van de

premies beliep. In 1989 was dat nog 12,9% maar toen profiteerden de maatschappijen van het goede beursklimaat om forse meerwaarden te realiseren, goed voor 6,1% van de premieomzet tegen slechts 1,7% in 1992. Het technisch resultaat dat gevormd wordt door de verworven premies verminderd met schadeuitkeringen, toevoeging aan de reserves en uitgekeerde commissielonen aan makelaars, viel negatief uit. Per 1.000 fr. ontvangen premie moest in 1992 58 fr. bijgepast worden. Gelukkig viel het financieel resultaat nog mee (61 fr.) zodat 3 fr. winst overbleef voor winstuitkering en belastingen.

Heel anders is het beeld bij de levensverzekering. Ook hier

moesten de maatschappijen meer uitkeren dan ze ontvingen. Per 1.000 fr. premie moest 71 fr. bijgepast worden. De royale financiële opbrengsten, inclusief gerealiseerde meerwaarden op activa liepen echter op tot 337 fr. per 1.000 fr. premie waarmee niet enkel het negatieve technisch resultaat van 71 fr. maar ook de algemene kosten en de toegekende winstdeelneming van 129 fr. per 1.000 fr. verworven premie werden gedekt. Uiteindelijk bleef een winst voor belasting over van 127 fr. per 1.000 fr. premie.

De ratio winst ten opzichte van premies zakte van 15,7% in 1990 naar 12,7% in 1992 voor de levensverzekering en steeg van 2,2% naar 0,3% voor de schadeverzekering. De winst ten opzichte van het eigen vermogen daalde in dezelfde periode van 16,8% naar 14% in het leveringsbedrijf en steeg van -4,2% naar 0,6% in het schadebedrijf.

Uit bijgaande tabel is voorts goed te merken hoe de verschilende posten in de resultatenrekening van het schadeverzekeringsbedrijf en het levensverzekeringsbedrijf evolueerden. De omvang van elke post is weergegeven in verhouding tot de verworven premies.

Ratioscopie 1994 van de Belgische verzekeringssector, prof. Christian Jaumain, Kluwer Editoriaal (dit rapport maakt deel uit van de publikatie 'Financiële gids van de verzekeringen'). Inlichtingen: tel. 02/719.15.11